

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

• ΜΙΓΑΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

1. Για να βρούμε τη δύναμη i^k (κ ακέραιος) διαιρούμε το κ με το 4 και σύμφωνα με την ταυτότητα της διαίρεσης ισχύει $k = 4\rho + \nu$, $\nu = 0, 1, 2, 3$, οπότε $i^k = i^{4\rho + \nu} = i^{4\rho} \cdot i^\nu = i^\nu$

2. Για να δείξουμε ότι ένας μιγαδικός αριθμός z είναι:

• πραγματικός, αρκεί να δείξουμε ότι: α. $\text{Im}(z) = 0$ β. $z = \bar{z}$ γ. $z^2 = z ^2$	• φανταστικός, αρκεί να δείξουμε ότι: α. $\text{Re}(z) = 0$ β. $z = -\bar{z}$ γ. $z^2 = - z ^2$

3. Όταν έχουμε να αποδείξουμε μία ισότητα (ή ανισότητα) με μέτρα μιγαδικών αριθμών, πολύ χρήσιμες είναι οι παρακάτω σχέσεις:

α. $|z|^2 = z \cdot \bar{z}$ **β.** $\left| |z| - |w| \right| \leq |z \pm w| \leq |z| + |w|$ **γ.** $|z| = 1 \Leftrightarrow \bar{z} = \frac{1}{z}$

4. Αν $z = x + yi$ τότε $z + \bar{z} = 2x = 2\text{Re}(z)$ και $z - \bar{z} = 2yi = 2\text{Im}(z) \cdot i$

Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η ισότητα $z\bar{w} + \bar{z}w = 2\text{Re}(z\bar{w})$, που αποδεικνύεται ως εξής:

$$\overline{z\bar{w} + \bar{z}w} = \overline{z\bar{w}} + \overline{\bar{z}w} = 2\text{Re}(z\bar{w})$$

5. Για να βρούμε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων ενός μιγαδικού αριθμού z , θέτουμε $z = x + yi$ και καταλήγουμε σε μία εξίσωση ευθείας, κύκλου, έλλειψης, κλπ. Για το μέγιστο ή ελάχιστο μέτρο του μιγαδικού αριθμού z ενός γεωμετρικού τόπου εργαζόμαστε ως εξής:

- Αν ο γεωμετρικός τόπος είναι **κύκλος**, φέρνουμε τη διάμετρο AB που διέρχεται από το $O(0,0)$. Αν A είναι το πλησιέστερο σημείο στο O τότε το μήκος του OA είναι το **ελάχιστο** μέτρο και το μήκος του OB το **μέγιστο**.

- Αν ο γεωμετρικός τόπος είναι **ευθεία**, τότε μπορούμε να έχουμε μόνο ελάχιστο μέτρο και είναι η απόσταση του $O(0,0)$ από την ευθεία. (Εναλλακτικά, θεωρούμε συνάρτηση $f(x) = |z|$ και βρίσκουμε την **ελάχιστη τιμή** της συνάρτησης).

6. Αν θέλουμε να αποδείξουμε ότι τα σημεία $A(z_1)$, $B(z_2)$, $\Gamma(z_3)$ είναι κορυφές **ισοπλεύρου τριγώνου**, αρκεί να δείξουμε ότι: $|z_1 - z_2| = |z_2 - z_3| = |z_3 - z_1|$

• ΑΝΑΛΥΣΗ

A. Συναρτήσεις

1. Για να αποδείξουμε ότι μια συνάρτηση είναι «1-1», αρκεί να δείξουμε ότι:

α. $f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$ ή $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$

β. Η f είναι γνησίως μονότονη (συνήθως με παράγωγο)

2. α) Για μια αντιστρέψιμη συνάρτηση f ισχύει η ισοδυναμία $f(x) = y \Leftrightarrow f^{-1}(y) = x$

Για παράδειγμα μπορεί να δίνεται $f(0) = \alpha$ και να μας ζητούν να βρούμε τις ρίζες της αντίστροφης συνάρτησης. Τότε, απ' τον ορισμό $f^{-1}(\alpha) = 0$ κι επειδή η f^{-1} είναι 1-1 η μοναδική της ρίζα θα είναι το α .

β) Όταν ζητείται ο τύπος της αντίστροφης συνάρτησης, λύνουμε την εξίσωση $f(x) = y$ ως προς x (αφού έχουμε πρώτα αποδείξει ότι η f είναι 1-1). Να θυμάστε ότι πρέπει να βρείτε και το πεδίο ορισμού της f^{-1} , που είναι το σύνολο τιμών $f(A)$ της f (όπως επίσης το πεδίο ορισμού A της f είναι το σύνολο τιμών της f^{-1}).

γ) Να θυμάστε ακόμα ότι σε περίπτωση που οι γραφικές παραστάσεις δύο αντίστροφων συναρτήσεων τέμνονται, τότε το κοινό τους σημείο βρίσκεται πάνω στην ευθεία $y = x$.

3. α) Για να ορίσουμε τις συναρτήσεις $f \circ g$, $g \circ f$ χρειαζόμαστε υποχρεωτικά και τα πεδία ορισμού τους. Γενικά, $f \circ g \neq g \circ f$

β) Ιδιαίτερα χρήσιμες είναι οι σχέσεις $f^{-1}(f(x)) = x$ και $f(f^{-1}(x)) = x$

ΠΡΟΣΞΕΤΕ ΤΗ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ!!! Στην πρώτη περίπτωση $x \in A$, ενώ στη δεύτερη $x \in f(A)$. Έτσι είναι λάθος να πούμε ότι $f^{-1}(f(x)) = f(f^{-1}(x)) = x$, επειδή κατά κανόνα τα πεδία ορισμού είναι διαφορετικά μεταξύ τους.

B. Όρια – συνέχεια συναρτήσεων

1. α) Για τα όρια απροσδιόριστων μορφών χρησιμοποιούμε τους κανόνες **De L' Hospital** μόνο αν είναι της μορφής $\frac{0}{0}$ ή $\frac{\infty}{\infty}$ ή μπορούμε να τα μετατρέψουμε σε αυτές τις μορφές, και οι συναρτήσεις είναι παραγωγίσιμες.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: i) $\lim_{x \rightarrow 0} (x \ln x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\frac{1}{x}} \stackrel{\left(\frac{0}{0}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{x}}{-\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow 0} (-x) = 0$

ii) $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln x}{x} \stackrel{\left(\frac{+\infty}{+\infty}\right)}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} = 0$ iii) $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{x}$ Εδώ η μορφή είναι $(-\infty/0)$ οπότε δεν

εφαρμόζονται οι κανόνες **De L' Hospital** και το όριο υπολογίζεται ως εξής:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} \cdot \lim_{x \rightarrow 0^+} \ln x = (+\infty) \cdot (-\infty) = -\infty$$

- Αν το όριο είναι απροσδιόριστης μορφής $0/0$ ή ∞/∞ αλλά δεν γνωρίζουμε αν οι συναρτήσεις είναι παραγωγίσιμες, τότε

αντί για τον τύπο $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f'(x)}{g'(x)}$, χρησιμοποιούμε το $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}}{\frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0}}$

β) Προσοχή στη διαφορά !!! $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x}$ και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu x}{x}$

$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu x}{x} = 1$, ενώ για τη δεύτερη περίπτωση χρησιμοποιούμε το **κριτήριο παρεμβολής**.

$\left| \frac{\eta\mu x}{x} \right| \leq \left| \frac{1}{x} \right| \Leftrightarrow -\left| \frac{1}{x} \right| \leq \frac{\eta\mu x}{x} \leq \left| \frac{1}{x} \right|$ κι επειδή $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(-\left| \frac{1}{x} \right| \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left| \frac{1}{x} \right| = 0$, θα είναι και

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\eta\mu x}{x} = 0 \blacksquare$$

γ) Για τα όρια συναρτήσεων της μορφής $f(x) = \sqrt{\alpha x^2 + \beta x + \gamma} \pm (kx + \lambda)$, στο $+\infty$ ή στο $-\infty$ δεν εφαρμόζονται οι κανόνες **De L' Hospital**. Σε αυτές τις περιπτώσεις παίρνουμε **συζυγή παράσταση μόνο** αν καταλήξουμε στην **απροσδιόριστη μορφή $0 \cdot (\pm\infty)$** . Σε κάθε άλλη περίπτωση το όριο θα βγει $+\infty$ ή $-\infty$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt{x^2 + 1} - 3x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} - 3x \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} x \left(\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} - 3 \right) = (+\infty) \cdot (-2) = -\infty$$

• **Να θυμάστε ότι:** $\sqrt{\alpha x^2 + \beta x + \gamma} = |x| \sqrt{\alpha + \frac{\beta}{x} + \frac{\gamma}{x^2}}$, $\alpha \neq 0$

$|x| = x$, όταν $x \rightarrow +\infty$, **ενώ** $|x| = -x$, όταν $x \rightarrow -\infty$

2. Έστω δύο συναρτήσεις f, g . Αν θέλουμε να αποδείξουμε ότι οι γραφικές τους παραστάσεις έχουν **τουλάχιστον** ένα κοινό σημείο στο $[\alpha, \beta]$, αρκεί να δείξουμε ότι υπάρχει τουλάχιστον ένα $x_0 \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = g(x_0)$. Τότε χρησιμοποιούμε το θεώρημα του **Bolzano**.

Δηλαδή, θεωρούμε συνάρτηση $h(x) = f(x) - g(x)$ και αποδεικνύουμε ότι:

- η h είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$
- $h(\alpha) \cdot h(\beta) < 0$

Γ. Παράγωγοι συναρτήσεων

1. Το πρόβλημα της εφαπτομένης

A. Η ευθεία $\varepsilon: y = \lambda x + \beta$ είναι **εφαπτομένη** στη γραφική παράσταση μιας συνάρτησης f στο σημείο $M(x_0, y_0)$, όταν $y_0 = f(x_0)$ και $f'(x_0) = \lambda$

- Αν $\varepsilon \parallel x'x \Rightarrow f'(x_0) = 0$

• Αν $\varepsilon \parallel \varepsilon_1 : y = \lambda x + \kappa \Rightarrow f'(x_0) = \lambda$

• Αν $\varepsilon \perp \varepsilon_1 : y = \lambda x + \kappa \Rightarrow f'(x_0) = -\frac{1}{\lambda}$

B. Όταν οι γραφικές παραστάσεις δύο συναρτήσεων f, g έχουν κοινή εφαπτομένη στο κοινό τους σημείο $M(x_0, y_0)$, τότε: $f(x_0) = g(x_0) = y_0$ και $f'(x_0) = g'(x_0)$

2. Το πρόβλημα της ύπαρξης ρίζας

Αν θέλουμε να αποδείξουμε ότι μία εξίσωση $f(x) = 0$ έχει **τουλάχιστον** μία πραγματική ρίζα, τότε αυτό μπορεί να γίνει με τους παρακάτω τρόπους:

α) Αποδεικνύουμε ότι ισχύει το θεώρημα του **Bolzano** για ένα κατάλληλο διάστημα $[\alpha, \beta]$, οπότε η f έχει μία τουλάχιστον ρίζα στο (α, β)

β) Βρίσκουμε το σύνολο τιμών $f(A)$ της συνάρτησης f . Αν $0 \in f(A)$, τότε η f έχει τουλάχιστον μία πραγματική ρίζα.

γ) Εντοπίζουμε τη ρίζα αν είναι προφανής, πχ $f(x) = e^x - x - 1$. Εύκολα διαπιστώνουμε ότι $f(0) = 0$

δ) Εφαρμόζουμε το θεώρημα του **Rolle** για μια αρχική συνάρτηση (παράγουσα) της f

πχ Να δείξετε ότι η εξίσωση $4(\beta - \alpha)x^3 + 3\alpha x^2 - \beta = 0$ έχει τουλάχιστον μία ρίζα στο $(0, 1)$.

Έστω $f(x) = 4(\beta - \alpha)x^3 + 3\alpha x^2 - \beta$. Μία παράγουσα της f είναι η $F(x) = (\beta - \alpha)x^4 + \alpha x^3 - \beta x$ που είναι συνεχής και παραγωγίσιμη στο $[0, 1]$. Εξάλλου, $F(0) = F(1) = 0$. Οπότε σύμφωνα με το θεώρημα του Rolle, υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (0, 1)$ ώστε $F'(\xi) = 0 \Leftrightarrow f(\xi) = 0$ ■

3. Το πρόβλημα της μοναδικότητας της ρίζας

Αυτό αντιμετωπίζεται με δύο μεθόδους:

A. Η μέθοδος της **απαγωγής σε άτοπο**, σε συνδυασμό με το θεώρημα του **Rolle**

• Υποθέτουμε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει δύο διαφορετικές πραγματικές ρίζες $\rho_1 < \rho_2$, οπότε θα είναι $f(\rho_1) = f(\rho_2) = 0$

• Εφαρμόζουμε το θεώρημα του **Rolle** στο $[\rho_1, \rho_2]$, οπότε για κάποιο $\xi \in (\rho_1, \rho_2)$ θα είναι $f'(\xi) = 0$

• Αποδεικνύουμε ότι η εξίσωση $f'(x) = 0$ είναι **αδύνατη** στο (ρ_1, ρ_2) και έτσι καταλήγουμε σε **άτοπο**.

B. Η μέθοδος της **μονοτονίας**

Επειδή «**κάθε γνησίως μονότονη συνάρτηση είναι 1-1**», αν αποδείξουμε ότι η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει τουλάχιστον μία πραγματική ρίζα και στη συνέχεια ότι $f'(x) > 0$ ή $f'(x) < 0$, τότε η ρίζα αυτή θα είναι **μοναδική**.

4. Η απόδειξη ανισοτικών σχέσεων

A. Αν θέλουμε να αποδείξουμε ότι $f(x) \geq 0$ ή $(f(x) \leq 0)$ τότε χρησιμοποιούμε **μονοτονία** ή **ακρότατα**. Πιο συγκεκριμένα:

• Μετατρέπουμε την ανισοτική σχέση στη μορφή $f(x) \geq f(x_0)$ ή $f(x) \leq f(x_0)$ και στη συνέχεια αποδεικνύουμε ότι παρουσιάζει στο x_0 **μέγιστο** ή **ελάχιστο** αντίστοιχα.

- Αν η συνάρτηση δεν έχει ακρότατα και είναι γνησίως μονότονη, τότε αν για παράδειγμα είναι γνησίως αύξουσα στο $[a, \beta]$, θα ισχύει $f(a) < f(x) < f(\beta)$. Ανάλογα εργαζόμαστε αν η συνάρτηση είναι γνησίως φθίνουσα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Να αποδειχθεί ότι $\eta\mu x < x$ για κάθε $x > 0$

Έστω $f(x) = \eta\mu x - x$, $x > 0$

$f'(x) = \sigma\upsilon\nu x - 1 \leq 0$. Άρα η συνάρτηση είναι γνησίως φθίνουσα, οπότε θα έχουμε:

$$x > 0 \Rightarrow f(x) < f(0) \Leftrightarrow \eta\mu x - x < 0 \Leftrightarrow \eta\mu x < x \blacksquare$$

- Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η περίπτωση που δίνεται ότι $f(x) \geq f(x_0)$ (ή $f(x) \leq f(x_0)$) για κάθε $x \in \Delta$, και ζητείται να βρούμε την τιμή μιας παραμέτρου. Τότε αν η συνάρτηση είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , από το θεώρημα του **Fermat** θα ισχύει: $f'(x_0) = 0$. Από τη λύση αυτής της εξίσωσης καταλήγουμε στο ζητούμενο.

B. Στην περίπτωση που έχουμε να αποδείξουμε μία διπλή ανισότητα σε ένα διάστημα (a, β) , χρησιμοποιούμε συνήθως το **ΘΜΤ** του διαφορικού λογισμού. Πιο συγκεκριμένα:

- Αποδεικνύουμε ότι η συνάρτηση f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του ΘΜΤ στο $[a, \beta]$ και καταλήγουμε στο ζητούμενο με τη βοήθεια των σχέσεων $a < \xi < \beta$ και $f'(\xi) = \frac{f(\beta) - f(a)}{\beta - a}$

5. Ακρότατα – Σημεία καμπής

A. Να θυμάστε ότι αναζητούμε τις πιθανές θέσεις των τοπικών ακρότατων ανάμεσα

- στα σημεία όπου **μηδενίζεται** η **πρώτη** παράγωγος
- στα σημεία όπου **δεν υπάρχει** η **πρώτη** παράγωγος
- στα άκρα a, β ενός κλειστού διαστήματος $[a, \beta]$.

Για να έχουμε ακρότατο σε ένα σημείο x_0 θα πρέπει να **αλλάζει η μονοτονία** της συνάρτησης **εκατέρωθεν** του x_0

B. Αναζητούμε τις πιθανές θέσεις των σημείων καμπής ανάμεσα

- στα σημεία όπου **μηδενίζεται** η **δεύτερη** παράγωγος
- στα σημεία όπου **δεν υπάρχει** η **δεύτερη** παράγωγος

Για να έχουμε θέση σημείου καμπής σε ένα σημείο x_0 πρέπει να **αλλάζει η μονοτονία** της **πρώτης** παραγώγου **εκατέρωθεν** του x_0 και η γραφική παράσταση της συνάρτησης να **δέχεται εφαπτομένη** στο σημείο με τετμημένη x_0 . (Στην περίπτωση που δεν έχουμε κατακόρυφη εφαπτομένη, η τελευταία αυτή παρατήρηση πρακτικά σημαίνει, ότι η συνάρτηση πρέπει να είναι παραγωγίσιμη στο x_0).

6. Το πρόβλημα του «υπάρχει τουλάχιστον ένα»

Αν σε μία άσκηση ζητείται να αποδειχθεί ότι «υπάρχει τουλάχιστον ένα $\xi \in (a, \beta)$ ώστε...», τότε το μυαλό μας πάει αυτόματα σε τρία βασικά θεωρήματα:

- Θεώρημα **Bolzano**
- Θεώρημα **Rolle**
- Θεώρημα **Μέσης Τιμής** του Διαφορικού Λογισμού

Δ. Ολοκληρώματα

1. Εύρεση τύπου συνάρτησης

Ιδιαίτερα χρήσιμες είναι οι παρακάτω προτάσεις:

- Αν $f'(x) = 0$ για κάθε $x \in \Delta$, τότε η συνάρτηση f είναι **σταθερή** σε όλο το διάστημα Δ
- Αν $f'(x) = g'(x)$ για κάθε $x \in \Delta$, τότε $f(x) = g(x) + c$, $c \in \mathbb{R}$ σε όλο το Δ .
- Ισχύει η ισοδυναμία $f'(x) = f(x) \Leftrightarrow f(x) = c \cdot e^x$, $c \in \mathbb{R}$

Το ζητούμενο είναι να καταλήξουμε σε μία σχέση της μορφής

$$f'(x) = g'(x) \text{ απ' όπου } f(x) = g(x) + c$$

και στη συνέχεια να προσδιορίσουμε τον πραγματικό αριθμό c . Παρακάτω αναφέρουμε κάποια τεχνάσματα για να βρίσκουμε τον τύπο μιας συνάρτησης:

- α)** Αν δίνεται μία σχέση της μορφής $f(x) \cdot f'(x) = \dots$ ή $\frac{f'(x)}{f(x)} \dots$ τότε υπενθυμίζουμε ότι:

$$f(x) \cdot f'(x) = \frac{1}{2} [f^2(x)]' \text{ και } \frac{f'(x)}{f(x)} = [\ln |f(x)|]'$$

- β)** Αν δίνεται μία σχέση της μορφής $f(x) + f'(x) = \dots$ τότε **πολλαπλασιάζουμε** και τα δύο μέλη της ισότητας με e^x , έτσι ώστε το πρώτο μέλος να γίνει:

$$e^x [f(x) + f'(x)] = (e^x)' \cdot f(x) + e^x \cdot f'(x) = [e^x \cdot f(x)]'$$

- γ)** Αν δίνεται μία σχέση της μορφής $f'(x) - f(x) = \dots$ τότε **διαιρούμε** και τα δύο μέλη της ισότητας με e^x , έτσι ώστε το πρώτο μέλος να γίνει:

$$\frac{f'(x) - f(x)}{e^x} = \frac{e^x [f'(x) - f(x)]}{e^{2x}} = \frac{e^x \cdot f'(x) - (e^x)' \cdot f(x)}{e^{2x}} = \left(\frac{f(x)}{e^x} \right)'$$

- δ)** Αν δίνεται μία σχέση της μορφής $f(x+y) = \dots$, τότε **παραγωγίζουμε** και τα δύο μέλη της ισότητας σύμφωνα με τον τύπο $f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$

2. Συνάρτηση ορισμένη από ολοκλήρωμα

- α)** Αν η συνάρτηση είναι ορισμένη από ολοκλήρωμα τότε για να βρούμε τον τύπο της συνάρτησης παραγωγίζουμε και τα δύο μέλη στηριζόμενοι στη σχέση $(\int_a^x f(t) dt)' = f(x)$:

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ: Να βρεθεί ο τύπος της συνάρτησης f που δίνεται από τη σχέση

$$f(x) = x \ln x + \frac{1}{x} \int_1^x f(t) dt, \quad x > 0$$

$$\text{Έχουμε } f(x) - x \ln x = \frac{1}{x} \int_1^x f(t) dt \Leftrightarrow x f(x) - x^2 \ln x = \int_1^x f(t) dt$$

$$[x f(x) - x^2 \ln x]' = \left(\int_1^x f(t) dt \right)' \Rightarrow f(x) + x f'(x) - 2x \ln x - x = f(x)$$

$$xf'(x) = 2x \ln x + x \Leftrightarrow f'(x) = 2 \ln x + 1, \text{ απ' όπου έχουμε}$$

$$f(x) = \int (2 \ln x + 1) dx = \dots = 2x \ln x - x + c \text{ (Να αποδειχτεί)}$$

Είναι όμως $f(1) = \ln 1 + \int_1^1 f(t) dt \Leftrightarrow f(1) = 0$. Άρα $0 = c - 1 \Leftrightarrow c = 1$

Επομένως, $f(x) = 2x \ln x - x + 1$ ■

β) Υπενθυμίζουμε ότι: $(\int_{\alpha}^{g(x)} f(t) dt)' = f(g(x)) \cdot g'(x)$

Αυτός ο γενικός τύπος μας βοηθάει να βρούμε τη μονοτονία και τα ακρότατα μιας συνάρτησης που ορίζεται από ολοκλήρωμα.

γ) ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Για να υπάρχει το ορισμένο ολοκλήρωμα $\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx$, πρέπει η συνάρτηση f

να είναι **συνεχής** στο $[a, \beta]$. Για παράδειγμα **δεν μπορούμε** να γράψουμε $\int_{-1}^1 \frac{dx}{x}$ αφού η

συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x}$ **δεν ορίζεται** στο $\theta \in [-1, 1]$

δ) ΠΡΟΣΟΧΗ!!! Το ολοκλήρωμα που ορίζεται ως $\int_{\alpha}^x f(x) dt$ είναι **συνάρτηση** και όχι

αριθμός, όπως το $\int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt$. Επομένως, εξαρτάται από τη μεταβλητή dt . Οποιαδήποτε άλλη μεταβλητή μέσα στο ολοκλήρωμα θεωρείται **σταθερός αριθμός** και μπορεί να βγει έξω από το ολοκλήρωμα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ – 1: $F(x) = \int_0^x x^2 e^{-t} dt = x^2 \int_0^x e^{-t} dt$

Αν όμως τώρα παραγωγίσουμε, το x θα συμπεριφερθεί ως μεταβλητή. Δηλαδή:

$$F'(x) = (x^2)' \int_0^x e^{-t} dt + x^2 (\int_0^x e^{-t} dt)' = 2x \int_0^x e^{-t} dt + x^2 \cdot e^{-x} \blacksquare$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ – 2: Να βρεθεί ο τύπος της συνεχούς στο \mathbb{R} συνάρτησης f που δίνεται από τη σχέση $\int_0^x e^t f(x-t) dt = \eta \mu^2 x$

Θέτουμε $x-t = u \Rightarrow -dt = du$ (παρατηρήστε ότι ο x είναι σταθερός, οπότε $x' = 0$)

Οπότε, $t = x-u$ και για $t=0 \Leftrightarrow u = x$, $t=x \Leftrightarrow u=0$.

$$\text{Άρα έχουμε } \int_0^x e^t f(x-t) dt = \int_x^0 e^{x-u} f(u) (-du) = \int_0^x e^x \cdot e^{-u} f(u) du = e^x \int_0^x e^{-u} f(u) du$$

Είναι τώρα $e^x \int_0^x e^{-u} f(u) du = \eta \mu^2 x \Leftrightarrow \int_0^x e^{-u} f(u) du = e^{-x} \eta \mu^2 x$ και παραγωγίζοντας

$e^{-x} f(x) = -e^{-x} \eta \mu^2 x + e^{-x} (2 \eta \mu x \sin x) \Leftrightarrow f(x) = 2 \eta \mu x \sin x - \eta \mu^2 x$, απ' όπου

$$f(x) = \eta \mu 2x - \eta \mu^2 x, x \in \mathbb{R} \blacksquare$$

